

לשבת קודש עדיין, כי דוקא אז יכולים לנשק
סליחה מאלקינו כי ירצה לסלוח.

תפלת המנחה היא באמצע היום, נעת
שהאדם עסוק במלאכתו, כל כולו
שקוע בעניני עולם הזה, ונמצא בתרדמת
העולם, וצריך עזר וסיוע מהשי"ת לעורר את
עצמו לא להיות שקוע בשניתו, וזו היא תכלית
תפלת המנחה באמצע היום, להזכיר לאדם מה
הוא באמת עבדו וזהו יומו וזה העולם, ושלא
להיות שקוע בעניני עוה"ז. וכמו כן ענין ימים
אלו, ידועים דברי הרמב"ם שרמז יש בשופר
עורו ישנים משינתכם, שראש השנה הוא זמן
להתעורר משינה של כל ימות השנה, שס"ה
עולה שינה, צימות השנה בא האדם לידי שינה
ותרדמה, וצריך האדם להתעורר צימים אלו.
כהנה לראש השנה יש סליחות שהיא דוגמת
המנחה, ומקנו זמנה לומר קודם עלות השחר,
לעורר האדם משינתו ממש, לעשות פעולה
במעשה להתעורר משינתו, והוא סוף הלילה
כמו מנחה שהוא סוף היום, לעורר האדם
ולהקיפו מתרדמת הזמן. וזוהו מוצן שיש זמן
מיוחד לסליחות, כמצואר בשו"ע דזמנו הוא
קודם אור הבוקר, היינו כמו שמנחה היא סוף
היום כן יש תפלה בסוף הלילה, וענינה להעיר
האדם משינתו. ויש להקפיד על זה שבאמירת
הסליחות יהיה ענין של העירה שחר דייקא,
ולא לאומרו בזמן תפלת שחרית שאינו ניכר
כתפלה בפני עצמה.

בדורותנו הרי כולנו צנחנים דלי דלות, אנו
נמצאים צנחנים נמוכה מאוד,
בשפלות כזו, גדלות כזו שאין אהנו יודע עד
מה, ואין לנו כלום, ונשאר לנו רק זו הצנחנה

שבגימטריא תפלה, שהיא מעין המנחה דייקא.
מנחה הוא עת דין, ותפלת המנחה באה
להמחיק הדינים, והיינו ע"י השפלות והציטול
של העני. וכמו כן צימי הדין, נחנה תפלה
חדשה כדברי הלבוש, שהוא להמחיק הדינים,
ולכן הוא מעין תפלת המנחה. ובעת שהולכים
לומר סליחות הרי צריכים להרגיש העניות
והצנחנה של דלי דלות, כדי להשיג כפרה זו,
ולכן מקדימים ואומרים ולנו בושפת הפנים, כי
אנו מרגשים שאנחנו צנחנים דלי דלות.
ואומרים כדלים וכרשים דפקנו דלתיך, דהיינו
כמו דל, ועוד יותר מדל, כמו דל ורש, דלי
דלות. וממילא ראויים אנו להגיש תפלה של
סליחות לפני הקב"ה, ולעורר צנחנה זו של כי
ירצה לסלוח.

מתחילים לומר סליחות במוצאי שבת קודש,
שבת קודש יש בו כח כפרה, כל
השומר שבת כהלכתו אפילו עובד ע"ז כדור
אנוש מוחלין לו. וכפרה של שבת הוא כמו
כפרת המנחה, כן מפרש המהרש"ם (שם)
לשון הזמירות "לקל ירצו כמנחה על מחצת",
שהשומר שבת יש לו רצויו אלל הקב"ה כמו
מי שמביא קרבן מנחה, וממשיך צנינת ריבוי
סליחה. ולכן סומכין אמירת הסליחות במוצאי
שבת, כמו שאומרים "במוצאי מנוחה קדמנוך
תחילה", כדי לבוא לסליחות בכת שבת קודש.
שבת מרגיש האדם הבושה לפני הבורא עולם,
כדאימא בזה"ק ירא שבת ירא בשבת, ובשבת
יש לו ההרגשה של עמי העומד צפתה, שאין
לו כלום, ועל ידי עניות זו משיגים הריבוי
סליחה, ובהרגשה זו באים לסליחות. וכמוכן
שכל זה נאמר אם אין מפסיקים בין השבת
לאמירת הסליחות בדברים אחרים, רק יש קשר

הכפרה המיוחדת של כי ירצה לסלוח, ובכח זה
שאנו יודעים את ערכנו ואנו מתחננים כדלים
וכרשים, יכולים אנו להשיג את הסליחה של כי
ירצה לסלוח.

לגשת להשי"ת צנחנים כדלים וכרשים דפקנו
דלתיך. וצריכים להזכיר את המוצן השפל שלנו,
ולידע כי צעבורנו יש כפרה מיוחדת, הוא כח
המנחה עצור דור השפל שאנו נמצאים בה,